

ΧΑΛΩΡΙΣ

ΕΚΔΙΔΟΤΑΙ ΚΑΤΑ ΜΗΝΑ.

*Έτος πρώτον. — Έν Κωνσταντινουπόλει, τῆ 4 Ὀκτωβρίου 1879. — Τεῦχος Δέκατον.

ΤΟ ΡΟΔΟΝ.

... Πῶσον ὥραϊον μᾶς φαίνεται ὅταν κοσμηθῇ τὸ ἀντικείμενον τῆς λατρείας ἡμῶν καὶ πόσον συμπαθεῖ πρὸς τὸ πένθος μας ὅταν μαραίνηται ἐπὶ τῶν τάφων!

Καὶ πῶς νὰ μὴ ἐπισύρῃ τὸ σέβας ἡμῶν τὸ ῥόδον, ὅπερ ἐνδίδει εἰς ὅλας τὰς ἰδιοτροπίαις, τὰς ἰδέας, τὰ ὄνειρά μας, δέχεται ὅλας τὰς μεταμορφώσεις τοῦ χρώματος καὶ τῶν διαστάσεων χωρὶς νὰ στερῆται τῆς κομψότητος τοῦ σχήματος αὐτοῦ; ὄψισταται τὰς ἀναριθμητάς ἀλλοιώσεις εἰς ἃς ὑποβάλλει αὐτὸ ὁ ἔραστής αὐτοῦ, καὶ χωρὶς νὰ μείνῃ τὸ ῥόδον τοῦ παλαιοῦ κυρίου, διατελεῖ πάντοτε τὸ ἀντικείμενον τοῦ θαυμασμοῦ μας; Ἡ χάρις τοῦ κλύκος τοῦ μᾶς γοητεύει, ἡ λαμπρότης καὶ δροσερότης τοῦ χρωματισμοῦ τοῦ μᾶς μαγεύουσι· καὶ ὅπως μᾶς καταιχαλωτίζει, ἅμα ἀνοίξῃ ἀποπνέει εὐωδίαν ἡδυτάτην. Τοῦτου ἕνεκα ἐκπληττόμεθα μνησθάνοντες ὅτι Μαρία ἡ ἐκ Μεδίκων ἠσθάνθη ἑαυτὴν παθοῦσαν ἐπὶ τῇ θείᾳ ἐνός ῥόδου ἐξωγαρρημένου. Τὸ φαινόμενον τοῦτο εἶναι ὅλας ἐξαιρετικὸν καὶ μοναδικόν· διότι ἡ γυνὴ ἀγαπᾷ φυσικῶς τὸ ῥόδον πρὸς τὸ ὅποιον ποθεῖ νὰ συκοφανηται. Τοῦναντίον δὲ ἡ ὥραϊα Γαβριέλλα, ἡ εὐνοουμένη Ἑρρίκου τοῦ Δ', ἠγάπα μανιωδῶς τὰ ῥόδα καὶ ὁ ἄπιστος σύζυγος τῆς Μαρίας τῆς ἐκ Μεδίκων ἐξεδιέκειτο θαψιλῶς διὰ τὴν ἀποστροφήν τῆς βασιλίσσης πρὸς τὰ ῥόδα φροντιζὼν νὰ καλλιεργῶνται τὰ ὥραιότερα εἶδη αὐτῶν ἐν τῷ κήπῳ τοῦ περιπτέρου τῆς Γαβριέλλης.

Τὸ ῥόδον, ἐπαναλαμβάνω, ἐνδίδει εἰς ὅλας ἡμῶν τὰς ἰδιοτροπίαις. Εἶναι εὐκόσῳ νὰ κρίνῃ τις περὶ τοῦτου ἐκ τῶν χιλιάδων τῶν ποικιλιῶν ὅρ' ἃ; περὶστάνται τὰ ἀναρίθμητα εἶδη ἅτινα οἱ κηπουροὶ ἐξακολουθοῦσι νὰ καλλιεργῶσι. Δὲν θὰ νομισθῶ ὑπερβολικὸς ἐκτιμῶν εἰς 13—14,000 τὰς ἐκλεκτάς ποικιλίας τῶν ῥόδων. Οὕτω δὲν πρέπει νὰ ἐκπλαγῶμεν ἂν ἀναβιβάξωσιν εἰς 5,000 τὰς ποικιλίας τῶν ἐν Εὐρώπῃ ῥόδων καὶ ἂν ῥοδομανεῖς τινες τῆς Λουγδουνακῆς ἐπαρχίας κατέχωσι συλλογὰς 2000 ποικιλιῶν. Ὁ ἀριθμὸς τῶν ῥοδιῶν τῶν ἀνηκουσῶν μόνον εἰς τοὺς ῥοδορίλους τοῦ νο-

μοῦ Σηκουάνα καὶ Μάρνης ἐξετιμήθη τῷ 1875 εἰς 2 ἑκτομμύρια περίπου, οἱ δὲ ῥοδοφιλοὶ τοῦ νομοῦ Σηκουάνα καὶ Οὐάζης κατέχον ἐν ἑκτομμύριον καὶ ἐπέκεινα. Τὴν ἀλήθειαν τῶν ἀριθμῶν τούτων κατανοεῖ τις ὅταν παρευρεθῇ εἰς τινὰ ἐκθεσιν ῥόδων. Κατὰ τὴν εἰδικὴν ἐκθεσιν τῶν ῥόδων τοῦ Brie-Compte-Robert τὴν γενομένην τῷ 1865 ὑπῆρχον 63,500 ῥόδα σταλέντα ὑπὸ τεσσαράκοντα ἐκθετῶν καὶ περιέχοντα 800 περίπου ποικιλίας. Ἐκτοτε δὲ αἱ πρὸς τὴν καλλιέργειαν τῶν ῥοδιῶν διαθέσεις ἠύξησαν ἐπὶ τοσοῦτον ἐν τῇ Γαλλίᾳ ὥστε ὁ νοῦς τοῦ ἀνθρώπου φέρεται αὐθορμήτως εἰς τὰ θαύματα τῆς Χαλιμᾶς.

Ἡ καταγωγή τοῦ ῥόδου εἶναι ἐντελῶς ἀγνωστος. Πιθανῶς ὑπῆρξε τοῦτο ἐν τῶν κοσμημάτων τῆς Ἑδέμ τῶν πρώτων ἡμῶν προγόνων· ἀλλὰ, ἐν πάσῃ περιπτώσει, ἡ μυθολογία διδάσκει ἡμᾶς ὅτι τὸ πρῶτον ῥόδον ὅπερ ἐφάνη ἐπὶ τῆς γῆς ἀνήγειλε τὴν γέννησιν τῆς Παλλάδος. Πᾶσα γῆ σχεδὸν εἶναι πατρίς τοῦ ῥόδου, διότι εὐρίσκεται εἰς τοὺς πηγῶνας τῆς Γροιλανδίας καὶ τῆς Καμπούτσικας ὡς καὶ εἰς τὰ ὑψηλὰ ὄροπέδια τοῦ Μεξικικοῦ καὶ τῆς Ἀβυσσινίας. Ἡ Ἀσία κέκτηται ῥόδα ὡς καὶ ἡ Εὐρώπη· ἐνθυμηθῶμεν δὲ ὅτι ἐκ τοῦ Καυκάσου ἐλάβομεν τὴν ἑκατοστάτην ῥοδιὰν, ἐκ τῆς Περσίας τὴν δευδρακίην ῥοδιὰν, ἐκ τῶν ἀκτῶν τοῦ Βασπόρου τὴν κιστρίνην ῥοδιὰν καὶ ἐκ τῆς Δαμασκού τὴν θυώνυμον τρύτης ῥοδιὰν κτλ.

Ὁ ἀριθμὸς τῶν κυρίως βοτανικῶν εἰδῶν δὲν εἶναι μέγας: 14 εἶδη ἐν Ἀμερικῇ, 39 ἐν Ἀσίᾳ, 3 ἐν Ἀφρικῇ, 1 ἐν Βαρβαρίᾳ καὶ ἐν Μεδερα, 1 ἐν Αἰγύπτῳ 1 ἐν Ἀβυσσινίᾳ, ἐν τῇ βορείῳ Εὐρώπῃ 6, ἐν τῇ Ἀγγλίᾳ 10, ἐν τῇ Γαλλίᾳ 19· ἡ Γερμανία εἶναι ἡ ἥττον πλουσία· ἐν τῇ μεσημβρινῇ καὶ τῇ δυτικῇ Εὐρώπῃ θέλουσιν ἀνακλυρῆθαι βεβαίως καὶ ἄλλα εἶδη.

Ἡ Ἑλλάς ἠγάπησεν ἐμμανῶς τὸν βασιλεῖα αὐτῶν τῶν ἀνθίων· ἡ Σαπρῶ, ὁ Ἀνακρέων καὶ ὁ Ὀμηρος ἐψάλον αὐτό. Οἱ Ἕλληνες ἀφιέρουν τὸ ῥόδον εἰς τὴν Αὐγὴν, τὴν Ἀροδιτὴν καὶ τὰς Χάριτας. Ἐστεφανοῦντο διὰ ῥόδων εἰς τὰς ἑορτάς, εἰς τοὺς θριάμβους καὶ τὰ συμπόσια· ἐκόσμου ῥοδινοῖς στεφάνοις τὰ ἀγάλματα τῆς Ἥθης, τῆς

ἐξαιτούμενοι, λέγω, τὴν συγγνώμην τῶν φιλαρέσκων μόνον κυριῶν, τολμῶμεν βαθυσεβάστως νὰ διακηρύξωμεν ὅτι οὐδ' ὅλως συμμετέχομεν τοῦ μεγάλου αὐτῶν ἐνθουσιασμοῦ πρὸς τὰ κατὰ τὸ μᾶλλον ἢ ἦπτον εὐωδιάζοντα ταῦτα κονιάματα. Εἴτε ἐκ πιριτοστυπτηριούχου μαγνησίας (talc), ἢ ὀξειδίου τοῦ ψευδαργύρου, ἢ ἀμύλου ἢ ἀλαβάστρου (ἀνθρακικοῦ ἀσβεστίου) ἢ κρητίδος ἢ ἀσβέστου ἢ γύψου ἢ ἄλλου τινος οἰοῦντοτε φαρμακευτικῶν προϊόντων συνίστανται ταῦτα, εἶναι ὅλως διολοῦ ἀνωφελῆ, αὐτόχρομα δὲ κινδυνώδη καὶ βλαβερὰ.

Ἄπλου καθαρὸν ὕδωρ, σάπων καθαρὸς καὶ ἐν ἀνάγκῃ ὀλίγα σταγόνες γνησίου ὕδατος τῆς Κολωνίας πληροῦσι τὴν μόνην συνταγὴν, ἣν ἡ ὑγιεινὴ παραγγέλλει διὰ τὴν καθημερινὴν τοῦ σώματος πλύσιν. Τὴν χρῆσιν τῶν κόνεων ἐπιτρέπει μόνον ἐπὶ ἀποπτώσεως τῆς ἐπιδερμίδος, βράχιδων ἢ παρατρίμματος ἐκ πολλοῦ δρόμου, ὑπερμέτρου παχύτητος ἢ ἄλλης τινὸς αἰτίας παραγομένην.

Ὅταν ἀνάγκη πραγματικὴ ἀποξηραντικῆς κόνεως ἐπιστῇ, μὴ τρέχωμεν εἰς τοὺς μυροπώλας, ἀλλ' ἀπαντες τροφοί, εὐσαρκοὶ ἢ πολύσαρκοι καὶ μεγάλοι ὀδοιπόροι μεταβῆτε εἰς τὰ φαρμακεία ἀναζητοῦντες τὴν πράγματι ἐξ ὀρύζης κατασκευασθεῖσαν κόνιν ἢ τὴν ἀποξηραντικὴν ἐκείνην κόνιν, τὴν φυσικῶς παρασκευαζομένην ὑπὸ κουπτογάμου τινὸς φυτοῦ, καλουμένου λυκοποδίου. [Le Globe].

ΠΡΑΚΤΙΚΑΙ ΓΝΩΣΕΙΣ.

Δοκιμασία τῶν χρυσοῦν καὶ ἀργυρῶν ἀντικειμένων

* Ἀπειρα ἀντικείμενα τῆς πολυτελείας ὡς περιδέραια, δακτύλια, ψέλλια καὶ ἄλλα κοσμηματα, δίσκοι, κοχλιάρια καὶ λοιπὰ οἰκιακὰ σκεύη πωλοῦνται ἐν τε τοῖς ἐνταῦθα καὶ Εὐρώπῃ καταστήμασιν ὡς χρυσὰ καὶ ἀργυρὰ, ἐνῶ ταῦτα κατασκευάζονται ἐκ μίγμάτων ἄλλων μετ' ἄλλων τὴν ὄμιν μόνον τοῦ χρυσοῦ ἢ τοῦ ἀργύρου φερόντων, ὡς χαλκοῦ, ψευδαργύρου, κασσιτέρου κτλ.

* Ἄνευ λοιπὸν προχείρου χημικῆς δοκιμασίας ἔκαστος δύναται νὰ ἀπατηθῇ, ὅπως καὶ ἐγὼ αὐτὸς ἠπατήθην ἀγοράσας κόσμημά τι ἐκ χαλκοῦχου τινος μίγματος ἀντὶ χρυσοῦ. Ὑπάρχει λοιπὸν τὸ ἀκόλουθον χρυσοδοκιμασικὸν μέσον. Διαλύομεν καθαρὸν μεταλλικὸν χαλκὸν εἰς τὸ καλούμενον βασιλικὸν ὕδωρ ἢ καλλίτερον τὴν πρασίνην σκωρίαν αὐτοῦ (ὀξειδιον τοῦ χαλκοῦ) εἰς τὸ ὕδροχλωρικὸν ὀξύ δηλ. σπέρτον τοῦ ἁλατος, καὶ θέλομεν ἔχει διάλυσιν τινὰ χλωριούχου χαλκοῦ. Ἐν περιπτώσει λοιπὸν δοκιμασίας ἐπάλειψον τὸ χρυσοῦν ἀντικείμενον διὰ τῆς ἄνω διαλύσεως, ὅποτε ἐάν μὲν ἦναι ἐκ ψευδοῦς χρυσοῦ θέλει χρωματισθῇ

μέλαν, ἐάν δὲ ἦναι ἐκ καθαροῦ χρυσοῦ δὲν θὰ παραχθῇ καμμία μεταβολή. Ἐν τῷ αὐτῷ λοιπὸν περιπτώσει ἀγοράζει τὸ χρυσοῦν ἢ ἐπίχρυσον ἀντικείμενον.

Νῦν ἐάν θέλῃς νὰ μάθῃς ἐάν τὰ νομιζόμενα ἀργυρὰ σκεύη τῆς πολυτελείας ἢ τῆς ἀνάγκης ὡς δίσκοις, μαχαίρια κτλ. εἶναι ἐξ ἀργύρου ἢ ἄλλου τινὸς ἀργυροειδοῦς μίγματος ὡς χαλκοῦ μετὰ νικελίου, ἀρσενικοῦ κτλ. ἐπάλειψον αὐτὰ διὰ διαλύσεως συνισταμένης ἐξ ἴσων μερῶν χρωμικοῦ κάλεως καὶ Νιτρικοῦ ὀξέως. Διὰ τῆς ἐπαλείψεως λοιπὸν ἢ καὶ διὰ τῆς ἀπλῆς ὀλίγων σταγόνων ἐπιστάξεως, ἐάν μὲν ταῦτα ἐκ ψευδοῦς ἀργύρου συνίστανται, θέλουσι χρωματισθῆ πορφυρὰ, ἐάν δὲ δὲν ἦναι ψευδῆ οὐδεμίαν ἀλλοίωσιν θέλει παρουσιάσθῃ.

Τὰ ἄνω ἐκτιθέμενα εἶναι μεγίστης σπουδαιότητος καὶ ὠφελείας διὰ τοὺς ἀγοραστὰς τοιοῦτων χρυσοῦν ἢ ἀργυρῶν ἀντικειμένων.

Πεπυκνωμένος ζωμός λεμονίων.

Γνωστὸν ὅτι κατὰ τινὰς θερινούς μῆνας ἀκριβαίνουσι τὰ λεμόνια καὶ πολλὰκις μάλιστα καὶ ἔλλειψις τούτων ἐπέρχεται. Πρὸς πρόληψιν τοῦ τοιοῦτου δυνάμεθα καὶ ἡμεῖς ἐνταῦθα νὰ μεταχειρισθῶμεν τὸν πεπυκνωμένον ζωμὸν τῶν λεμονίων ὅστις πωλεῖται ἐν Γερμανίᾳ καὶ τύποις ἔνθα σπανίζουσι τὰ λεμόνια. Κατασκευάζεται δὲ ὡς ἐξῆς. Ἐκθλίβουμεν διυλίζοντες διὰ διυλιστήρος ἢ τουλπανίου τὸν ὀπὸν πολλῶν λεμονίων ἐντὸς χύτρας καὶ θέτομεν αὐτὸν ἐπὶ τοῦ πυρὸς καθαρίζομεν κατ' ἀρχὰς διὰ προσθήκης λευκώματος ὡοῦ (ὅπως γίνεται εἰς τὴν σάκχαριν ὅταν πρόκηται νὰ καταστῇ γλυκὸ), καὶ ἐξακολουθοῦμεν ἔπειτα βράζοντες ἕως οὗ ὁ ζωμὸς λάβῃ πυκνωτέραν κατάστασιν. Μετὰ ταῦτα τίθεμεν τὸν οὕτω πυκνωθέντα ὀπὸν εἰς φιάλας μικρὰς καλῶς ἐπιστομισμένας προσθέτοντες μάλιστα εἰς ἐκάστην ἐξ αὐτῶν καὶ ποσότητα ἀμυγδαλελαίου, ὅποτε δύναται νὰ διατηρῆται ἀναλλοίωτος ἐπὶ ὀλοκλήρους μῆνας. Ἐν μικρὸν κοχλιάριον τοιοῦτου πεπυκνωμένου ζωμοῦ ἀντιστοιχεῖ μὲ τὸν ὀπὸν 3—3—4 λεμονίων.

Ἐν ἐλλείψει ὅμως λεμονίων πρὸς παραγωγὴν πεπυκνωμένου ζωμοῦ, δυνάμεθα νὰ ἀπομιμηθῶμεν αὐτὸν ὡς ἐξῆς. Διαλύομεν ἐν μέρος κνιτρικοῦ ὀξέως εἰς 4 μέρη κοινοῦ θερμοῦ ὕδατος καὶ προσθέτομεν ὀλίγας σταγόνας αἰθερίου ἐλαίου τῶν λεμονίων. Ὅλίγα σταγόνες ἐξ αὐτοῦ ἀντικαθιστῶσιν ἐν λεμονίων.

Τὸν τοιοῦτον τεχνητὸν λεμονόζωμον μεταχειρίζονται εἰς ἅπαντα τὰ ξενοδοχεῖα, ζαχαροπλαστεῖα, ἀντὶ τῶν ἀκριβῶς πωλουμένων λεμονίων, πρὸς κατασκευὴν λεμονάδων, παγωτῶν κτλ.

Σ. ΛΑΝΔΕΡΡ.